

ДЕРЖАВНИЙ БОРГ КРАЇН СВІТУ ТА ЙОГО СТАНОВИЩЕ В УКРАЇНІ

Характерною ознакою для сучасного світового господарства є нестача власних ресурсів кожної країни світу. Використання державою у своїй економічній діяльності залучених коштів на кредитній основі веде до формування державного боргу. Аналіз стану державного боргу та ефективності управління державним боргом набуває особливого значення в сучасних умовах розвитку та функціонування ринкової економіки. Як для України, так і для інших країн світу в скрутному фінансовому становищі державні запозичення будуть основним джерелом покриття дефіциту бюджетів.

За визначенням державний борг є сумою заборгованості держави своїм внутрішнім і зовнішнім кредиторам. Залежно від сфери розміщення державний борг поділяється на внутрішній і зовнішній.

Обсяги боргів переважної більшості країн світу постійно збільшуються, причиною чого є дефіцит бюджетів, витрати на підтримку національної валюти, фінансування соціальних та інфраструктурних програм, які не є співставними з державними бюджетами країн, що їх реалізують.

Чим більше державний борг в країні, тим більше в її політиці застосовуються такі поняття, як демократія і лібералізм. Чим розвиненіша прийнято вважати країну, тим більше у неї зовнішня заборгованість.

На тепер у 9 країн світу зовнішній борг перевищив 300% по відношенню до ВВП. Першою є Японія, в якій він складає 400% до ВВП, на другому місці – Ірландія, у неї 390% до ВВП. На тлі кризових макроекономічних явищ економісти зазначають, що почали зменшуватися ряди середнього класу на Заході. А також попереджають про майбутню інфляцію і навіть гіперінфляцію.

Протягом останніх 5 років сукупний обсяг державного боргу України зріс більш ніж втричі до 1 424,13 млрд. грн.. В структурі загального державного прямого та гарантованого боргу традиційно переважає зовнішній борг – 64% сукупного обсягу, 60% прямого та 88,4% гарантованого державою боргу станом на 01.06.2015 р. Зростання державного боргу у випадку України викликано як політичними, так і економічними проблемами України, а також війною на сході.

Подальше зростання обсягу державних запозичень України спричинить зниження рівня боргової безпеки держави, що, у свою чергу, може призвести до зростання відсоткових ставок на ринку державних запозичень, підвищення рівня оподаткування господарюючих суб'єктів, зменшення виробничого споживання внаслідок падіння інвестицій, впливу з країни сукупних валютних резервів, зниження міжнародного престижу країни та рівня життя населення.

В якості висновків варто зазначити, що зростання обсягів державної заборгованості в сучасних умовах глобалізації та певних перетворень, у всіх країнах світу з кожним роком набуває все більшої актуальності. Бо саме державні борги, а особливо зовнішні борги країн є одним із важливіших чинників впливу на економічну безпеку держави. Якби не були високі значення державного боргу, вони дійсно уповільнюють висхідні тенденції в економіці, але для кожної країни є своя гранична межа і власні параметри.

Лисенко Н. І.
НТУ «ХПІ»

СУЧАСНИЙ СТАН ЗОВНІШНЬОЇ ТОРГІВЛІ УКРАЇНИ

Зовнішня торгівля є однією з основних складових зовнішньоекономічних зв'язків держави. Згідно визначення Дж. Сакса, «економічний успіх будь-якої країн ґрунтується на зовнішній торгівлі. Ще не одній країні не вдалося створити ефективну економіку, ізолювавшись від світової економічної системи». Зовнішня торгівля посідає корінне місце у розвитку економіки України.

В умовах активізації процесів глобалізації світового господарства посилюється роль зовнішньоторговельних відносин країни. Саме міжнародна торгівля як форма міжнародних економічних відносин є складовою врівноваженого економічного розвитку суспільства, сприяє посиленню конкурентоспроможності національної економіки, підвищує рівень життя населення та забезпечує найповніше задоволення його потреб. З огляду на високий ступінь впливу екзогенних факторів на економіку України в сучасних умовах, зовнішньоекономічна діяльність зазнає негативних змін, що актуалізує необхідність дослідження її стану.

Зовнішня торгівля – це система економічних відносин між країнами, основна мета якої полягає у ввезенні та вивезенні товарів і послуг.